

Co.

ACO

UIT HET LEVEN VAN EEN BOSSCHE TINNEGIETER
T. KOOYMAN

In het Gemeente-archief van 's Hertogenbosch, oud stadsarchief, resolutie van de Schepenen van 25-1-1648, inventaris Van Zuylen A 47 f 29 v, vond ik het hierna volgende verslag met betrekking tot JACOB VAN OUWEN, een Bossche tinnegieter uit de 17e eeuw.

Ook een tinnegieter moest zich in die tijd aan de regels houden zoals die voor alle inwoners golden. Wanneer hij dat niet deed, riskeerde hij niet alleen een boete, maar zoals uit dit verslag blijkt, kon hij tevens een proces aan zijn broek krijgen.

Sabbati den 25 Januari 1648

"Is by den Heere Cattenburch geproponeert dat inde Visiteercamer door d'Heer Laurens van Berckel als Stadthouder was aengedient gesien te hebben dat Jacob van Ouwen borger ende tinnegieter opde Schapen Marct alhier, den groenroede Espendonck met vier Dienaers van den Heere Hoochschoth, vermits sy eenen hoop assen voor syn deur hadden bevonden, comende de boete affeijtschende achtervolgens de publicatie nu eenige dagen geleden opnieuw doen publiceren raeckende het werpen van d'asse ende andere vuijlichkeiten opde straten, de Dienaers resisteerden, ende t'mes tegens hun getrocken hadde ende in huys ontcomen was ofte anders dat sy Van Berckel hem op het feijt gevat soude hebben, versoeckende dat Heeren Schepenen tot maintien van haer publicatie ende beweringen vande Justitie wilde ordre stellen. Ende dat naderhant gehoort waeren de Groenroede Espendonck met de voorschreven vier Dienaers, de welcke alle verclaerden dat doen sy de tinnegieter de boete affeysten hy antwoorden ick crijgh den braij van u altemael, ick schyt van u panden, ghij syt een hope schelmen ende dieven onder een, Ende alsoo Espendonck daer over belasten t'pant uijt syn huijs te halen over de boete, den selven tinnegieter om het panden te beletten was gespronge over de toonbanck ende de Dienaers met vuijsten geslagen ende feytelijcken tegens hun uijtgevallen was, ende dat de man int Gulde Vlies soo de Dienaers hem soude gevat hebben, over syne feijtelijskheijt ontset hadde ende den voorschreve Espendonck ende Dienaers gevraecht sijnde ofte den tinnegieter een mes hadde getrocken, verclaert hadde van neen, maer iet anders, niet wetende wat het was geweest.

Ende daer op binnen ontboden was geweest Jacob van Ouwen die claechde dat de Dienaers in syn huijs waeren gevallen staende in syn winckel om yet te vercopen ende sonder hem te seggen redenen waerom eenige schotelen ende ander tinnewerck uyt syn winckel wilden panden, twelck hij hadde getracht te beletten, seggende niet verschult te syn, maer soo hij in eenige boete vervallen was dat sulx hem moste verthoont werden, versoeckende over de violentie van by het haer getrocken te syn, ende het cleet van syn lijft gescheurt gelijk hy thoonde, recht over sodanighe personen.

Ende dat daernaey beyde te gelijk geconfronteert sijnde niet en was bevonden datter by den voorschreven Van Ouwen een mes was getrocken geweest blijvende beijde op haer vorighe gesustineerde staen, seggende de voorschreven Dienaers alhoewell geen asse recht voor de deure van de voorschreven Van Ouwen en lach echter naest aen syn deure, waer op de voorschreven tinnegieter hadde verclaert dat syn asse altijt op de achterplaetse op den mishoop wierde geworpen.

Waerop gedelibereert sijnde is goet gevonden dat den voorschreven Jacob van Ouwen promptelyck sal betaelen de peene bij de gemaecte Ordonnantie gestatueert ende bij de publicatie bekent gemaect, ende aengaende t'exces van de resistentie aen de Dienaers gepleecht dat de Officier sijne actie tegens de voorschreven Jacob van Ouwen wil institueren dat daer op recht ende Justitie naer behoren sal werden geadministreert.

Is naderhant den Heere Van Berckel in Collegie binnen gecomen ende naer de resolutie op syn voorschreven te kennen gevende gevraecht den welcken de voorschreven resolutie is bekent gemaect die daer over niet wel te vreden sijnde uijt het Collegie vertrock, seggende indien Heeren Schepenen over sodanige resistentien van Justitie niet anders en gelieftden te resolveren dat hij syn selven ende Dienaers niet in perijckel wilde stellen ende soude schrijven aen den Heere Hoochschouth om van syn ampt als Stadthouder ontslagen te werden, seggende oock op geen boete soude doen letten ende doen omgaen voor hij soude daer van andere reparatie hebben.

groenroede	=	gerechtsdeurwaarder
maintien	=	handhaven
violentie	=	gewelddaad
peene	=	boete
perijckel	=	gevaar